

Sygn. akt I Ca 563/22

POSTANOWIENIE

Dnia 10 maja 2023 roku

Sąd Okręgowy w Sieradzu I Wydział Cywilny

w następującym składzie:

Przewodniczący: Sędzia Katarzyna Powalska

Sędziowie : Barbara Bojakowska

J. S.

Protokolant Elwira Kosieniak

po rozpoznaniu w dniu 10 maja 2023 roku w Sieradzu

na rozprawie

sprawy z wniosku W. W.

przy udziale O. W.

o podział majątku wspólnego

na skutek apelacji wnioskodawcy

od postanowienia Sądu Rejonowego w Łasku

z dnia 12 października 2022 roku, sygn. akt I Ns 719/19

postanawia:

I. zmienić zaskarżone postanowienie w punktach 1,5 w ten sposób, że:

A. w punkcie 1 uzupełnić skład majątku wspólnego poprzez dodanie podpunktów „f,g,h” o następującej treści:

„f. kwota zaewidencjonowanych składek na subkoncie O. W. w ZUS za okres od 15.10.2016 r. do 16.05.2019 r. w wysokości 19 308,61 (dziewiętnaście tysięcy trzysta osiem 61/100) złotych,

g. kwota zaewidencjonowanych składek na subkoncie W. W. w ZUS za okres od 15.10.2016 r. do 16.05.2019 r. w wysokości 10 995,65 (dziesięć tysięcy dziewięćset dziewięćdziesiąt pięć 65/100) złotych,

h. środki zgromadzone na rachunku W. W. w N. –N. Otwartego Funduszu Emerytalnego w okresie od 15.10.2016 r. do 16.05.2019 r. w ilości 52, (...) jednostek rozrachunkowych o łącznej wartości na dzień 16 maja 2019 r. wynoszącej 2 310,58 (dwa tysiące trzysta dziesięć 58/100) złotych.”

B. w punkcie 5 dodać podpunkty „f,g”o następującej treści:

„f. przyznać na rzecz wnioskodawcy W. W. połowę środków opisanych w punkcie 1f niniejszego postanowienia,

g. przyznać na rzecz uczestniczki postępowania O. W. połowę środków opisanych w punktach 1g, 1h niniejszego postanowienia”;

II. oddalić apelację w pozostałej części;

III. ustalić, że każde z zainteresowanych ponosi koszty związane z jego udziałem w sprawie w postępowaniu apelacyjnym.

Sygn. akt I Ca 563/22

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sądu Rejonowego w Łasku z dnia 12 października 2022 r. wydanym w sprawie I Ns 719/19 postanowiono:

stwierdzić, że w skład majątku wspólnego byłych małżonków W. W. i O. W. wchodzi:

- a) prawo własności nieruchomości stanowiącej działkę gruntu nr (...) o pow. 0,1995 ha położonej we Wrzącej gmina L., dla której prowadzona jest księga wieczysta nr (...) o wartości 138 200 (sto trzydzieści osiem tysięcy dwieście) zł,
- b) prawo własności nieruchomości stanowiącej działkę gruntu nr (...) o pow. 0,1600 ha położonej we Wrzącej gmina L., dla której prowadzona jest księga wieczysta nr (...) o wartości 110 800 (sto dziesięć tysięcy osiemset) zł,
- c) prawo własności samochodu O. (...) o nr rej. (...) o wartości 11 000 (jedenaście tysięcy) zł,
- d) prawo własności bieżni K. (...) o wartości 5 000 (pięć tysięcy) zł,
- e) prawo użytkowania i roszczenie o nabycie samochodu V. (...) o nr rej. (...) wynikające z umowy leasingu operacyjnego nr (...) z 27 grudnia 2017 r. o wartości 75 000 (siedemdziesiąt pięć tysięcy) zł,

nie uwzględnić wniosku o ustalenie nierównych udziałów w majątku wspólnym,

stwierdzić, że W. W. dokonał z majątku osobistego nakładów na majątek wspólny po ustaniu małżeństwa w kwocie 116 488,48 (sto szesnaście tysięcy czterysta osiemdziesiąt osiem 48/100) zł,

stwierdzić, że O. W. dokonała nakładów z majątku osobistego na majątek wspólny po ustaniu małżeństwa w kwocie 6 412,21 (sześć tysięcy czterysta dwanaście 21/100) zł,

dokonać podziału majątku wspólnego byłych małżonków W. W. i O. W. w ten sposób, że:

- a) prawo własności nieruchomości stanowiącej działkę gruntu nr (...), o jakiej mowa w pkt 1a) postanowienia, przyznać wyłącznie W. W.,
- b) prawo własności nieruchomości stanowiącej działkę gruntu nr (...), o jakiej mowa w pkt 1b) postanowienia, przyznać wyłącznie W. W.,
- c) prawo własności samochodu O. (...) o jakim mowa w pkt 1c) postanowienia przyznać wyłącznie O. W.,
- d) prawo własności bieżni K. (...) o jakiej mowa w pkt 1d) postanowienia przyznać wyłącznie W. W.,
- e) prawo użytkowania i roszczenie o nabycie samochodu V. (...) o jakim mowa w pkt 1e) postanowienia, a w przypadku zrealizowania roszczenia o nabycie, prawo własności samochodu przyznać wyłącznie W. W.,

zasądzić od W. W. na rzecz O. W. kwotę 103 961,76 (sto trzy dziewięćset sześćdziesiąt jeden 76/100) zł, tytułem spłaty, płatną w terminie sześciu miesięcy od uprawomocnienia się postanowienia, z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w przypadku uchybienia terminowi płatności,

stwierdzić, że każdy z uczestników ponosi koszty postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie.

Powyższe orzeczenie zapadło w oparciu o następujące ustalenia i wnioski, których istotne elementy przedstawiają się następująco:

W. W. i O. W. zawarli związek małżeński 15 października 2016 r. Przed zawarciem związku małżeńskiego wnioskodawca, w wyniku działu spadku i zniesienia współwłasności stał się współwłaścicielem – wraz z siostrą K. W. – w 1/2 części nieruchomości położonej we Wrzącej gmina L. stanowiącej działkę gruntu nr (...) ((...)) oraz nieruchomości położonej we Wrzącej gmina L. stanowiącej działkę gruntu nr (...) ((...))

W wyniku uzgodnień między rodzeństwem, aktem notarialnym z 23 marca 2018 r., wnioskodawca nabył od siostry jej udziały w obu nieruchomościach za kwotę 78 000 zł. W akcie zawarto oświadczenie, że nabycie następuje za środki pochodzące z majątku odrębnego wnioskodawcy. Następnie, w tym samym akcie notarialnym, wnioskodawca całość nabytych udziałów w nieruchomości darował do majątku wspólnego swego i żony O. W..

W trakcie trwania małżeństwa strony nabyły do majątku wspólnego samochód osobowy O. (...) o nr rej (...). Wartość pojazdu to 11 000 zł.

Z pojazdu korzystała wyłącznie uczestniczka. 27 grudnia 2017 r. wnioskodawca zawarł umowę leasingu nr (...) samochodu V. (...). Wartość auta określono wówczas na 110 975,61 zł. Leasingobiorca był zobowiązany do uiszczania rat leasingowych do listopada 2021 r. Po wygaśnięciu umowy leasingobiorcy przysługiwało prawo wykupu przedmiotowego pojazdu. Z auta korzystał wyłącznie wnioskodawca. Nabyto również bieżnię firmy (...).

W trakcie trwania małżeństwa strony zamieszkiwały w mieszkaniu należącym do wnioskodawcy w Ł.. Małżeństwo zostało rozwiązane przez rozwód z dniem 16 maja 2019 r. Po rozwodzie podatki na nieruchomości uiszczał wyłącznie wnioskodawca. Dokonał również prac pielęgnacyjnych i konserwacyjnych na nieruchomości, min. wycięcia części drzew. Łącznie wydatki z powyższych nakładów wyniosły 9 170 zł. Po rozwodzie raty leasingowe, jak również koszty ubezpieczenia i przeglądów V. pokrywał wyłącznie wnioskodawca.

Ich łączna wartość to 107 318,48 zł. Wnioskodawca zrealizował prawo wykupu auta. Wartość pojazdu wyniosła 75 000 zł. Po rozwiązaniu małżeństwa wydatki związane z samochodem O. (...) ponosiła wyłącznie uczestniczka (ubezpieczenie pojazdu, naprawy). Ich łączna wartość to 6 412,21 zł.

Wartość działki gruntu nr (...) to 110 800 zł, a działki nr (...) to 138 200 zł.

Sąd Rejonowy rozpoznający niniejszą sprawę w pierwszej kolejności zauważył, że między stronami nie było sporu co do składu majątku. Sąd Rejonowy nie zaaprobował argumentacji wnioskodawcy co do ustalenia nierównych udziałów, wskazując, że wnioskodawcy chodziło raczej o przyjęcie, że środki na nabycie nieruchomości pochodziły w 80% z jego majątku osobistego. Odnośnie do składnika majątku wspólnego jakim było prawo użytkowania i roszczenie o nabycie auta V. (...), to Sąd I instancji uznał, że w sytuacji, w której jeden ze współmałżonków zrealizował roszczenie już po rozwodzie, winien rozliczyć się z równowartości auta. Zasadnym przy tym, zdaniem Sądu Rejonowego jest przyjęcie kwoty 75.000 zł jako wartości samochodu, albowiem została ona ustalona w oparciu o informacje pochodzące z wiarygodnego źródła – salonu (...). Sąd rozstrzygnął również drobniawczo o nakładach małżonków na majątek wspólnym, w tym o ratach leasingowych, koniecznych przeglądach i ubezpieczeniach oraz samej kwocie wykupu. Zdaniem Sądu, nakłady te były niezbędne do utrzymania prawa i następnie wejścia do majątku powstałego po ustaniu wspólności samej własności pojazdu.

Apelację od tego orzeczenia wywiódł wnioskodawca W. W., zaskarżając powyższe postanowienie w części, tj. w zakresie pkt 1, 2, 3, 4 i 6. Zaskarżonemu postanowieniu zarzucił naruszenie przepisów postępowania mających istotny wpływ na wynik sprawy i treść rozstrzygnięcia, tj.

1. Naruszenie art. 227 k.p.c. w związku z art. 567 § 3 k.p.c. w związku z art. 685 k.p.c. poprzez nieustalenie całości składników majątku wspólnego i pominięcie przy ustalaniu składu majątku tego majątku:

a) Środków zgromadzonych przez subkoncie (...) W. W. w ZUS na dzień, 24 kwietnia 2019 r. w kwocie 10.870,43 zł;

b) Środków zgromadzonych na rachunku OFE W. W. w N. N. na dzień 24 kwietnia 2019 r. w kwocie 6.364,05 zł.

c) Środków zgromadzonych na subkoncie (...) O. W. w ZUS na dzień 24 kwietnia 2019 r. w kwocie 42.955,20 zł,

d) Środków zgromadzonych na rachunku OFE O. W. w N. N. na dzień 24 kwietnia 2019 r.

e) (...) nabytej przez O. W. w trakcie trwania związku małżeńskiego za środki pochodzące z umowy kredytu hipotecznego nr (...) - (...) jaką zawarła z Bankiem (...) S.A.

f) Środków znajdujących na rachunkach bankowych O. W. na dzień 24 kwietnia 2019 r

i pominięcie faktów mających istotne znaczenie dla niniejszej sprawy, a w konsekwencji nieprawidłowe ustalenie składu majątku wspólnego oraz jego wartości i tym samym nierozstrzygnięcie sprawy co do istoty.

2. Naruszenie art. 227 k.p.c. w związku z art. 567 § 3 k.p.c. w związku z art. 685 k.p.c. poprzez nieustalenie całości składników majątku wspólnego tj,

a) nieustalenie wysokości środków zgromadzonych na rachunkach bankowych O. W. na dzień 24 kwietnia 2019 r. - Sąd I instancji na rozprawie 25 maja 2022 r. zobowiązał uczestniczkę do przedstawienia wydruków bankowych z zestawieniem sald swoich rachunków bankowych na moment rozvodu. Uczestniczka nigdy nie przedstawiła stosownych dokumentów bankowych potwierdzających stan tych rachunków, a jedynie swoje pisemne oświadczenie o stanie tych środków. Oświadczenie takie nie mogło więc stanowić wykonania zobowiązania Sądu oraz wiarygodnego dokumenty potwierdzającego stan tych środków na dzień rozvodu.

b) Nieuwzględnienie jako składnik majątku wspólnego nieruchomości jaką O. W. nabyła w trakcie trwania związku małżeńskiego za środki pochodzące z umowy kredytu hipotecznego nr (...) - (...) jaką zawarła z Bankiem (...) S.A.,

c) Nieuwzględnienie przez Sąd I instancji wniosku W. W. o zobowiązanie Banku (...) S.A. ul. (...), (...)- (...) W. o udzielenie informacji czy umowa kredytu hipotecznego nr (...) - (...) została zawarta z uczestniczką, a jeżeli tak to również do przedstawienia umowy kredytu hipotecznego zawartego przez nią z bankiem (...) S.A. o nr (...) - (...) oraz wskazania na jaki cel kredyt ten został przez nią zaciągnięty, na okoliczność składu i wartości majątku wspólnego i tym samym nieustalenie czy O. W. zaciągnęła powyższy kredyt hipoteczny i czy z uzyskanych w ten sposób środków zakupiła nieruchomość, która wchodzi w skład majątku wspólnego.

i pominięcie faktów mających istotne znaczenie dla niniejszej sprawy, a w konsekwencji nieprawidłowe ustalenie składu majątku wspólnego oraz jego wartości i tym samym nierozstrzygnięcie sprawy co do istoty.

3. Naruszenie art. 227 k.p.c. w związku a art. 233 k.p.c. w związku z art. 567 § 3 k.p.c. w związku z art. 685 k.p.c. poprzez nieprawidłowe ustalenie wartości składników majątku wspólnego tj. nieprawidłowe ustalenie, że wartość pojazdu marki V. (...) wynosi 75.000,00 zł, podczas gdy zgodnie z załączoną do akt sprawy korespondencją mailową z autoryzowanym salonem pojazdów marki V., salon ten ustalił wartość pojazdu do wykupu od W. W. jako kwotę 75.000,00 zł BRUTTO, a więc zawierającą podatek VAT. Wobec tego wartość rynkowa pojazdu jako kwota netto, bez

VAT wynosi nie 75.000,00 zł, a 60 975,61 zł zgodnie z działaniem: 75.000,00 zł - 14 024,39 zł (23% VAT) = 60.975,61 zł.

4. Naruszenie art. 227 w związku z art. 233 k.p.c. w związku z art. 278 k.p.c. w związku z art. 567 § 3 k.p.c. w związku z art. 685 k.p.c. poprzez nieprawidłowe ustalenie wartości nieruchomości wchodzących w skład majątku wspólnego i ustalenie jej w oparciu o nieprawidłową opinię biegłego z zakresu wyceny nieruchomości, bowiem biegły błędnie przyjął, że obie wyceniane nieruchomości stanowią funkcjonalną całość i wycenił je razem, stosując do nich takie same ceny za 1 m², podczas gdy obie wyceniane działki stanowią odrębne nieruchomości, posiadają odrębne księgi wieczyste oraz zupełnie inne przeznaczenie, z tego powodu każda z tych działek powinna podlegać osobnej wycenie, jako niezależna nieruchomość i wartość powinna być określona dla każdej z nich osobno z uwzględnieniem różnego przeznaczenia części składowych tych działek.

5. Naruszenie art. 227 w związku z art. 233 k.p.c. w związku z art. 278 k.p.c. w związku z art. 567 § 3 k.p.c. w związku z art. 685 k.p.c. w związku z art. 45 k.r.o. poprzez nieuwzględnienie przez Sąd I instancji kwoty 37.000,00 zł tytułem nakładów na majątek wspólny poczynionych przez W. W., podczas gdy z zebranego w niniejszej sprawie materiału dowodowego wynika, że kwota ta została przeznaczona z majątku osobistego W. W. na zapłatę wstępnej opłaty leasingowej pojazdu marki V. (...), wchodzący w skład majątku wspólnego.

6. Naruszenie art. 227 k.p.c. w związku z art. 43 § 2 k.r.o. poprzez bezpodstawne pominięcie wniosku dowodowego W. W. o udostępnienie wyciągów z rachunków bankowych uczestniczki prowadzonych w (...) Banku (...) S.A. poprzez ich wydrukowanie i przesłanie wnioskodawcy, lub jeżeli nie będzie to możliwe ze względu na obszerność tej dokumentacji, o wydrukowanie ich i załączenie ich do akt niniejszej sprawy w formie wydruków, tak aby było możliwe zapoznanie się z ich treścią w trakcie przeglądania akt niniejszej sprawy. Do akt sprawy zostały załączone pisma od (...) Banku

(...) S.A. (karta 493) zawierające historię rachunków bankowych uczestniczki. Sama historia rachunków została jednak załączona przez banki na zaszyfrowanych płytach CD, wobec czego wnioskodawca nie był w stanie zapoznać się z ich treścią w trakcie postępowania przed Sądem I instancji, bez wcześniejszego odszyfrowania tych płyt przez Sąd, wydrukowania historii tych rachunków i przynajmniej załączenia ich wydruków do akt sprawy. Historia rachunków stanowi istotny dowód w niniejszej sprawie, gdyż będzie z nich wynikała informacja jaki był ich stan w trakcie ustania małżeństwa z uczestniczką, z jakiego źródła te środki pochodziły, na co uczestniczka wydatkowała zarabiane środki oraz czy przelewała je na inne rachunki bankowe należące do niej lub do członków swojej rodziny. Tym samym Sąd I instancji pozbawił W. W. możliwości przeprowadzenia dowodu na okoliczności istotne dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy. W toku sprawy W. W. złożył bowiem wniosek o ustalenie nierównych udziałów stron w majątku wspólnym wskazując, że uczestniczka trwonila zarabiane środki wyłącznie na własne potrzeby, a nie na potrzeby małżonków. Jedynym realnym sposobem wykazanie tych faktów było przedstawienie historii rachunków bankowych uczestniczki potwierdzających fakt dokonywania przez nią takich wydatków. Wobec pominięcia tego wniosku Sąd I instancji uniemożliwił wykazanie W. W. faktów mających znaczenie dla niniejszej sprawy i tym samym nie rozpoznał prawidłowo sprawy co do jej istoty.

7. Naruszenie art. 233 k.p.c. poprzez dokonanie dowolnej oceny materiału dowodowego i pominięciu zeznań K. W., M. W. oraz potwierdzeń przelewów wykazujących fakt ponoszenia przez W. W. wszystkich kosztów związanych z funkcjonowaniem wspólnego gospodarstwa domowego stron, oraz potwierdzających fakt uporczywego uchylania się przez O. W. od partycypowania w tych kosztach i bezpodstawne uznanie, że O. W. przyczyniła się do powstania majątku wspólnego w takiej samej części co W. W..

8. Naruszenie art. 233 k.p.c. i dokonanie dowolnej, a nie swobodnej oceny dowodów i pominięcie przez Sąd I instancji, przy dokonywaniu oceny zasadności wniosku o ustalenie nierównych udziałów stron w majątku wspólnym, faktu, że nieruchomości wchodzące w skład majątku wspólnego znalazły się w nim wyłącznie dzięki staraniom W. W., pomimo ustalenia tych faktów jako element stanu faktycznego sprawy.

II. Naruszenie przepisów prawa materialnego mające istotny wpływ na wynik sprawy w postaci:

a) art. 43 § 2 k.r.o. poprzez nieuwzględnienie wniosku o ustalenie nierównych udziałów stron w majątku wspólnym podczas gdy z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, że O. W. uparczywie nie partycypowała w utrzymaniu wspólnego gospodarstwa domowego, mimo uzyskiwania dochodów, które na to pozwalały oraz podczas gdy z ustalonego przez Sąd stanu faktycznego wynika, że nieruchomości wchodzące w skład majątku wspólnego znalazły się w nim wyłącznie dzięki staraniom W. W., a więc w niniejszej sprawie zachodzą ważne powody do ustalenia, że udziały stron w majątku wspólnym nie są równe;

b) 45 k.r.o. poprzez nieuwzględnienie przez Sąd I instancji kwoty 37.000,00 zł tytułem nakładów na majątek wspólny poczynionych przez W. W., podczas gdy z zebranego w niniejszej sprawie materiału dowodowego wynika, że kwota ta została przeznaczona z majątku osobistego W. W. na zapłatę wstępnej opłaty leasingowej pojazdu marki V. (...), wchodzący w skład majątku wspólnego.

W oparciu o tak sformułowane zarzuty, skarżący wniósł o:

1. wobec nierozpoznania przez Sąd istoty sprawy co do jej istoty uchylenie postanowienia Sądu I instancji w zaskarżonej części i skierowanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd I instancji;

2. ewentualnie o zmianę postanowienia Sądu I instancji i:

a) ustalenie, że w skład majątku wspólnego ponad składniki określone w pkt 1. zaskarżonego postanowienia wchodzi także:

- środki zgromadzone na subkoncie (...) W. W. w ZUS na dzień 24 kwietnia 2019 r. w kwocie 10.870,43 zł,

- środki zgromadzone na rachunku OFE O. W. w N. N. na dzień 24 kwietnia 2019 r. w kwocie 6.364,05 zł,

- środki zgromadzone na subkoncie (...) O. W. w ZUS na dzień 24 kwietnia 2019 r. w kwocie 42.955,20 zł,

- nieruchomość nabyta przez O. W. w trakcie trwania związku małżeńskiego za środki pochodzące z umowy kredytu hipotecznego nr (...) - (...) jaką zawarła z Bankiem (...) S.A.,

- środki znajdujące się na rachunkach bankowych O. W. na dzień 24 kwietnia 2019 r.,

b) ustalenie, że wartość pojazdu marki V. (...) o nr rej. (...) wchodzącego w skład majątku wspólnego wynosi 60.975,91 zł,

c) ustalenie, że wartość prawa nieruchomości stanowiącej działkę gruntu nr (...) o pow. 0,1600 ha położonej we Wrzącej, gm. L., dla której prowadzona jest księga wieczysta nr (...) wynosi 67.500,00 zł, a nie jak przyjął Sąd I instancji,

d) ustalenie nierównych udziałów stron w majątku wspólnym,

e) stwierdzenie, że W. W. dokonał z majątku osobistego nakładów na majątek wspólny po ustaniu małżeństwa w kwocie 132.821,98 zł,

f) w przypadku ustalenia nierównych udziałów stron oddalenie w całości wniosku O. W. o zapłatę na jej rzecz jakiegokolwiek kwoty z tytułu spłaty majątku wspólnego,

g) w przypadku ustalenia równych udziałów stron w majątku zasądzenie od W. W. na rzecz O. W. kwoty 51.114,76 zł, płatnej w terminie sześciu miesięcy od uprawomocnienia się postanowienia, z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w przypadku uchybienia terminowi płatności i oddalenia wniosku uczestniczki w dalszym zakresie,

h) zasądzenie zwrotu od O. W. na rzecz W. W. kosztów postępowania apelacyjnego.

W odpowiedzi na apelację, O. W. wniosła o jej oddalenie i zasądzenie od wnioskodawcy kosztów postępowania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja okazała się zasadna jedynie w części.

Skarżący w wywiedzionej apelacji zarzucił orzeczeniu pierwszoinstancyjnemu zarówno naruszenie prawa materialnego, jak i naruszenie prawa procesowego, mającego skutkować błędami w ustaleniach faktycznych poczynionych przez Sąd. W pierwszej kolejności należy rozważyć zarzut dotyczący naruszenia przepisów procedury, gdyż jedynie pozbawione wadliwości ustalenia faktyczne, dokonane wskutek właściwej i zgodnej z normą wyrażoną w art. 233 § 1 k.p.c. oceny dowodów, pozwalają na weryfikację orzeczenia sądu przez pryzmat prawa materialnego.

Trzeba przy tym podkreślić, że w judykaturze nie budzi wątpliwości pogląd, iż skuteczne postawienie zarzutu naruszenia przez sąd art. 233 § 1 k.p.c. wymaga wykazania, że sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego, to bowiem jedynie może być przeciwstawione uprawnieniu sądu do dokonywania swobodnej oceny dowodów (por. wyrok S. N. z dnia 6.11.1998 r., II CKN 4/98, niepubl.). Zarzut naruszenia kryteriów zasady swobodnej oceny dowodów przewidzianej w art. 233 § 1 k.p.c. można podnieść skutecznie jedynie wówczas, gdy w apelacji strona wykaże, że postępowanie dowodowe przed sądem pierwszej instancji było dotknięte wadliwością w stopniu podważającym prawidłowość ustaleń faktycznych, bądź też, że sąd poczynił ustalenia faktyczne nie wynikające z materiału dowodowego, bądź w sposób sprzeczny z istniejącym materiałem dowodowym. Zarzut ten może być również uzasadniony wnioskowaniem sądu o okolicznościach faktycznych w sposób sprzeczny z zasadami logiki formalnej bądź z zasadami doświadczenia życiowego. Sprzeczności te winny być wykazane w sposób jednoznaczny w uzasadnieniu apelacji (por. wyrok S.A. w Lublinie z dnia 17 stycznia 2017 r., I ACa 425/16).

Z powołaniem się na treść art. 382 k.p.c. zauważyć także należy, że Sąd II instancji ma nie tylko uprawnienie, ale także obowiązek rozważenia na nowo całego zebranego w sprawie materiału oraz dokonania własnej, samodzielnej i swobodnej oceny, w tym oceny zgromadzonych dowodów (por: uzasadnienie postanowienia SN z dnia 17 kwietnia 1998 r., sygn. akt II CKN 704/97). Sąd II instancji nie ogranicza się tylko do kontroli Sądu I instancji, lecz bada ponownie całą sprawę, a rozważając wyniki postępowania przed Sądem I instancji, władny jest ocenić je samoistnie. Przy szczególnym uwzględnieniu charakteru sprawy o podział majątku wspólnego, w której skład i wartość majątku podlegającego podziałowi ustala się z urzędu, sąd odwoławczy ma uprawnienie do uzupełnienia materiału dowodowego w zakresie niezbędnym do całościowej oceny. W kontekście powyższego, Sąd Okręgowy uzupełnił w toku postępowania apelacyjnego materiał dowodowy, zwłaszcza w postaci dokumentów, którego uzupełnienie pozwoliło Sądowi na pełne odniesienie się do zarzutów wywiedzionych w apelacji.

W pierwszej kolejności jednak należy odnieść się do zarzutu wnioskodawcy, domagającego się ustalenia w niniejszym postępowaniu nierównych udziałów byłych małżonków w majątku wspólnym. W ocenie Sądu Okręgowego brak jest w niniejszej sprawie ważnych powodów, co trafnie dostrzegł Sąd I instancji, które uzasadniałyby takie rozstrzygnięcie. Zauważyć należy, że małżeństwo W. W. i O. W. trwało zaledwie około 3 lat. W tym czasie małżonkowie pracowali i przyczyniali się do powstawania majątku wspólnego w sposób porównywalny. Nie ustalono w szczególności, że O. W. trwoniła majątek wspólny czy też nie dokładała starań o dbałość nad tymże majątkiem. Okoliczność, że w trakcie małżeństwa wnioskodawca odziedziczył oraz otrzymał darowiznę części tych nieruchomości, które miały stanowić główny składnik majątku wspólnego, nie daje podstaw do ustalenia nierównych udziałów w majątku wspólnym. Warto bowiem zauważyć, że W. W. dokonał następnie samodzielnie darowizn tychże składników jego majątku osobistego do majątku wspólnego. Niejako więc sam wnioskodawca wyraził wolę, aby te nieruchomości stanowiły majątek wspólny małżonków. Zdaniem Sądu Okręgowego sama okoliczność zbudowania majątku wspólnego na gruncie przysporzenia uzyskanego kosztem rodziny jednego z małżonków, nie stanowi podstawy do ustalenia nierównych udziałów małżonków w majątku wspólnym, zwłaszcza, że brak jest jakichkolwiek innych okoliczności, które miałyby stanowić ważne powody do ustalenia nierównych udziałów w myśl art. 43 § 2 k.r.o. W tych kategoriach nie można także traktować zużywania środków finansowych przez uczestniczkę postępowania na zaspokojenie własnych potrzeb, bo brak podstaw do oceny aby nosiło to znamię rozrzutności, ponad przeciętną miarę.

Odnosząc się do zarzutu wadliwego ustalenia wartości nieruchomości będącej przedmiotem podziału, Sąd Okręgowy zaniechał uzupełniania w tym zakresie materiału dowodowego wobec zgodnego ustalenia i zaakceptowania przez byłych małżonków na rozprawie apelacyjnej przyjętych wartości nieruchomości – działki nr (...) na 138.200,00 zł i działki nr (...) na 111.800,00 zł.

Oczywiście niezasadny okazał się również zarzut dotyczący rzekomego nabycia przez O. W. nieruchomości pod kredyt hipoteczny w czasie trwania małżeństwa, a pominiętej w podziale majątku, który wnioskodawca uzasadniał wiadomością e-mail zawierającą harmonogram spłaty kredytu hipotecznego banku (...), jaka przyszła na adres O. W.. Okoliczność ta została finalnie wyjaśniona w toku postępowania drugoinstancyjnego i jasnym jest, że była to jedynie omyłka ze strony banku, który pomylił adresy mailowe. O. W. takowego kredytu na zakup nieruchomości nie brała, nie kupiła również żadnej nieruchomości.

Odnosząc się do zarzutu nierozliczenia przez Sąd środków pozostających na rachunkach bankowych O. W., to również i ten należało uznać za bezzasadny. Zgromadzony materiał dowodowy wykazał bowiem, że na rachunkach uczestniczki pozostawały nieznaczące, wręcz symboliczne środki finansowe. Zresztą skarżący ostatecznie uzyskał wgląd do spornych rachunków bankowych i mógł dokonać analizy ich zawartości pod kątem niniejszej sprawy. Oświadczył jednak, że jakichkolwiek zarzutów na tym gruncie nie składa.

Wreszcie, odnosząc się do wartości składnika majątku wspólnego w postaci samochodu V (...). Zarzutem apelacyjnym skarżący domagał się od wartości 75.000,00 zł, jaką przyjął Sąd Rejonowy, odliczenia równowartości podatku VAT, albowiem samochód ten był przedmiotem umowy leasingowej. W toku postępowania przed Sądem Okręgowym ustalono jednakże, że leasing samochodu zakończył się, a wnioskodawca wykupił przedmiotowy pojazd jako osoba fizyczna, a nadto w dalszym ciągu jest w posiadaniu tego samochodu. Wobec powyższego, w ocenie Sądu Okręgowego nie ma podstaw do odliczania od wartości tegoż samochodu równowartości podatku VAT, albowiem tak długo jak pojazd pozostaje w posiadaniu W. W., nie jest on zobowiązany do zwrotu podatku od towarów i usług. Jeśli zaś chodzi o ogólnie artykułowany zarzut dotyczący rzekomego zawyżenia wartości samochodu przez Sąd, to również i ten zarzut Sąd Okręgowy uznał za niezasadny. Sąd nie podzielił argumentacji podniesionej przez skarżącego, wskazującego, iż dostawał oferty opiewające na sumę niższą, aniżeli przyjęta przez Sąd Rejonowy kwota 75.000,00 zł. Warto bowiem przede wszystkim zauważyć, że otrzymana oferta nie stanowi o rzeczywistej wartości rynkowej samochodu. Przekrój ofert na rynku samochodów używanych jest bezsprzecznie szeroki i zawsze można znaleźć jednostkowe oferty wskazujące na znacznie niższą (lub znacznie wyższą) kwotę, jaką potencjalny nabywca jest skłonny zaoferować za samochód. Ponadto, Sąd winien brać pod uwagę wartość tegoż samochodu na dzień ustania małżeństwa stron, a oferty przedstawiane przez W. W. pochodzą z późniejszego okresu. W ocenie Sądu Okręgowego, ustalenie Sądu I instancji – powiązane z ofertą złożoną przez salon samochodowy – wartości przedmiotowego samochodu na poziomie 75.000,00 zł jest miarodajne i nie ma powodów, aby dopuszczać w tym zakresie dowód z opinii biegłego, który to wygenerowałby jedynie niepotrzebne koszty postępowania.

Wnikliwa analiza apelacji, przez pryzmat ustaleń dokonanych w postępowaniu odwoławczym, prowadzi do wniosku, że zasadne są jedynie zarzuty co do braku ujęcia w składzie majątku podlegającego podziałowi środków zgromadzonych na OFE wnioskodawcy w N.-N. oraz sumy składek zgromadzonych i zaewidencjonowane na subkoncie każdego z byłych małżonków w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych. Z tych względów, stosownie do przedstawionych zaświadczeń, konieczne było uzupełnienie zaskarżonego postanowienia poprzez dodatkowe ustalenie, że w skład majątku wspólnego podlegającego podziałowi wchodzi te wartości, które wynikają ze złożonych dokumentów. Zgodnie bowiem z art. 31 § 2 pkt 3 i 4 k.r.o. do majątku wspólnego małżonków należą w szczególności środki zgromadzone na rachunku otwartego lub pracowniczego funduszu emerytalnego każdego z małżonków oraz kwoty składek zaewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych.

Warto jednak zauważyć, że zgodnie z zasadami przepisów rozdziału 12 ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych, środki te nie zwiększają „ogólnego” majątku wspólnego małżonków podlegającego podziałowi w formie spłat i dopłat, lecz są przekazywane w ramach wypłaty transferowej na rachunek

byłego współmałżonka, stosownie do udziałów każdego z małżonków w majątku wspólnym. Z tych względów, uzupełniając zaskarżone orzeczenie o wartości dodane w punktach 1.f,g,h wyroku, Sąd Okręgowy ograniczył się jedynie do stwierdzenia istnienia tych składników majątku wspólnego i wskazania sposobu ich podziału poprzez przyznanie na rzecz poszczególnych osób połowę opisanych w punktach 1f, 1g, 1h środków. W tym względzie należało więc zmienić zaskarżone postanowienie na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w związku z art. 13§ 2 k.p.c.

Jednocześnie niezasadny okazał się zarzut dotyczący środków zgromadzonych przez O. W. na otwartym funduszu emerytalnym w N.-N. albowiem strony zawarły małżeństwo w 2016 r., zaś ostatnie środki wpłacone przez O. W. na tenże OFE pochodzą z 2014 r. Nie ulega zatem wątpliwości, że nie były one objętą wspólnością majątkową małżeńską. Z tych względów, orzeczono jak w punkcie I. wyroku, oddalając zarazem apelację w pozostałej części na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., o czym orzeczono w punkcie II. wyroku.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono w punkcie III. wyroku, w oparciu o zasadę wyrażoną w treści art. 520 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. ustalając, że każde z zainteresowanych ponosi koszty związane z jego udziałem w sprawie w postępowaniu apelacyjnym.